

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 czerwca 2018 r. – Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że M. O. (1) jako pracownik u płatnika składek M. L. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 3 stycznia 2018 r.

W uzasadnieniu decyzji ZUS podniósł, że płatnik składek M. L. przekazał 3 stycznia 2018 r. do systemu za M. O. (2) dokument zgłoszeniowy (...) z datą zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 3 stycznia 2018 r. Płatnik składek przekazał również raporty rozliczeniowe ZUS RCA z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za miesiące: 01/2018 r, 02/2018 r. w kwocie 3 500,00 zł, 03/2018 r. w kwocie 1 166,67 zł, 04/2018 r. w kwocie 0,00 zł. Ponadto płatnik składek przekazał raporty rozliczeniowe ZUS RS A, w których wykazał wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy w okresie od 12 marca 2018 r. do 13 kwietnia 2018 r. oraz zasiłek chorobowy w okresie od 14 kwietnia 2018 r. do 30 kwietnia 2018 r. W dniu 20 kwietnia 2018 r. do ZUS Inspektorat w K. wpłynął za pośrednictwem poczty wniosek o wypłatę dla M. O. (2) zasiłku z ubezpieczenia chorobowego za okres od 14 kwietnia 2018 r. do 4 maja 2018 r.

Z analizy konta ubezpieczonego w systemie informatycznym Zakładu wynika, że od 1 marca 2011 r. M. O. (2) została zgłoszona jako pracownik, a od m-ca 03/2014 r. w pełnym wymiarze czasu pracy u płatnika składek A. S. z siedzibą w C.. Natomiast płatnik M. L. z siedzibą w Ł. zgłosił M. O. (2) do ubezpieczeń również jako pracownika w pełnym wymiarze czasu pracy od 3 stycznia 2018 r.

Z akt sprawy wynika, że M. O. (2) już od 12 marca 2018 r. tj. po dwóch miesiącach od zgłoszenia do ubezpieczeń stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej na okres ciąży.

Organ rentowy wskazał, iż analiza dokumentów zgromadzonych przez Zakład w sprawie, w trakcie postępowania wyjaśniającego od osoby ubezpieczonej i płatnika składek wykazała, że 2 stycznia 2018 r. została zawarta pomiędzy płatnikiem składek M. L. a M. O. (2) umowa o pracę na okres próbny od 3 stycznia 2018 r. do 2 kwietnia 2018 r., w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem 3 500,00 zł brutto, rodzaj umówionej pracy menadżer, z miejscem wykonywania pracy ul. (...). Następną umowa o pracę została zawarta 30 marca 2018 r. na czas określony od 3 kwietnia 2018 r. do dnia porodu, warunki zatrudnienia pozostały bez zmian.

W piśmie z 14 maja 2018 r. M. L. wyjaśnił, iż przedmiotem prowadzonej działalności jest handel używanymi samochodami, myjnia samochodowa, pizzerie oraz sklep odzieżowy. W związku z tym, że M. L. prowadzi zdedyfikowaną działalność gospodarczą postanowił zatrudnić pracownika na stanowisku menadżera. Płatnik nie przeprowadził naboru na pracownika, gdyż w trakcie rozmowy z M. O. (2) okazało się, że jest ona zainteresowana podjęciem pracy. M. L. na podstawie rozmowy stwierdził, że jest odpowiednią osobą, która sprawdzi się w pracy. Ponadto wiedział, że jest zatrudniona w firmie odzieżowej, posiada doświadczenie i jest osobą kontaktową. Płatnik wyjaśnił, że do obowiązków M. O. (2) należała m.in. penetracja rynku w zakresie zakupu na terenie R., T., Ł., badanie rynku klienta indywidualnego - nabywcy, zamawianie i dostarczanie towaru. Przed zatrudnieniem M. O. (2) wszelkie prace wykonywał osobiście M. L.. Również w czasie choroby M. O. (2) obowiązki zostały ponownie przejęte przez płatnika, ponieważ pomimo poszukiwań osoby na zastępstwo, nie znalazł nikogo spełniającego wymagania. W przypadku M. O. (2) nie zastosowano podwyższonych kosztów uzyskania przychodów.

W piśmie z 15 maja 2018 r. M. O. (2) wyjaśniła, że o możliwości zatrudnienia dowiedziała się osobiście od właściciela, który poszukiwał pracownika, a ona dodatkowej pracy. Została zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem brutto 3 500,00 zł. jako menadżer sklepu odzieżowego. Nie posiada zakresu obowiązków, gdyż została o nich poinformowana ustnie. Do obowiązków należało: zaopatrzenie sklepu odzieżowego w towar z uwzględnieniem zainteresowania klientów, badanie rynku klienta indywidualnego w celu dopasowania zakupu towarów, zakup, dostarczenie towaru. M. O. (2) wyjaśniła, że w firmie (...) świadczyła pracę w godzinach od 6:30

do 14:00. Po zakończeniu pracy i w weekendy wykonywała obowiązki związane z zatrudnieniem w firmie (...). Wynagrodzenie wypłacane było w formie gotówkowej na koniec miesiąca i potwierdzone podpisem na liście płac. M. O. (2) oświadczyła, że nie jest spokrewniona ani spowinowacona z M. L..

W toku postępowania wyjaśniającego dotyczącego zatrudnienia M. O. (2) do akt sprawy przedłożono dokumentację kadrowo-płacową m.in.: umowę o pracę z 2 stycznia 2018 r. i 30 marca 2018 r. wraz z informacją o warunkach zatrudnienia i uprawnieniach pracowniczych, kwestionariusz osobowy dla pracownika, orzeczenie lekarskie z 3 stycznia 2018 r. o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia pracy na stanowisku menadżer, kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie BHP z 3 stycznia 2018 r., informacje miesięczne dla osoby ubezpieczonej za m-ce: 01/2018 r., 02/2018 r., 03/2018 r., upoważnienie do podpisywania dokumentów firmowych z 2 stycznia 2018 r. oraz faktury Nr (...) z 07.03.2018, Nr (...) z 03.02.2018, Nr (...) z 08.02.2018, Ni (...) z 21.02.2018, Nr (...) z 03.01.2018, Nr (...) z 05.01.2018, N FY/1 955/18 z 10.01.2018, Nr (...) z 19.01.2018, Nr (...) z 24.01.2018.

Organ rentowy wskazał, że M. M.-O. miała świadczyć pracę w pełnym wymiarze czasu pracy równocześnie u dwóch płatników. Z wyjaśnień M. O. (2) wynika, że u płatnika M. L. miała wykonywać pracę po zakończeniu pracy u A. S., jednakże nie wyjaśniła w jakich godzinach i dniach. Do akt sprawy nie zostały również przedłożone przez płatnika M. L. listy obecności. W związku z tym wątpliwe jest świadczenie pracy w pełnym wymiarze czasu pracy u dwóch płatników, których siedziby znajdują się w znacznej odległości od siebie.

Również z wyjaśnień M. L. wynika, że M. O. (2) została zatrudniona na podstawie rozmowy. Zatem płatnik nie występował z żadną ofertą pracy np. w Powiatowym Urzędzie Pracy czy na portalach internetowych.

Zgodnie z wyjaśnieniami M. L., M. O. (2) miała zajmować się zakupem i dostarczaniem towaru. Jednakże do akt sprawy nie przedłożono np. rozliczenia kosztów zakupu paliwa, delegacji. Natomiast zostały załączone faktury zakupu towaru tylko od A. S. tj. drugiego pracodawcy M. O. (2), u której świadczyła pracę od 6:30 do 14:00. Zatem wątpliwość budzi fakt zaopatrzenia sklepu odzieżowego tylko od jednego sprzedawcy, pomimo tego że do obowiązków M. O. (2) należała penetracja rynku w zakresie zakupu na terenie R., T., Ł..

M. L. wyjaśnił również, że ze względu na prowadzenie przez niego zdywersyfikowanej działalności gospodarczej zaistniała potrzeba zatrudnienia pracownika, który przejąłby jego obowiązki. Jednakże w czasie trwania niezdolności do pracy M. O. (2) płatnik nie zatrudnił nowego pracownika na zastępstwo, tylko ponownie przejął obowiązki.

Ponadto z wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wynika, że M. L. 26 sierpnia 2015 r. rozszerzył miejsce wykonywania działalności gospodarczej o adres P., ul. (...). a pomimo tego nie widział wcześniejszej potrzeby zatrudnienia pracownika na stanowisku menadżera. Umowa o pracę z M. O. (2) została zawarta dopiero od 3 stycznia 2018 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami płatnika i ubezpieczonej wynika, że wynagrodzenie wypłacane było gotówką. Zatem brak jest możliwości faktycznego potwierdzenia wypłaty i otrzymania wynagrodzenia.

M. O. (2) zamieszkuje w Tuszynie, natomiast praca miała być wykonywana w P., ul. (...), zgodnie z umową o pracę. Jednakże nie podwyższono kosztów uzyskania przychodów. Ponadto M. O. (2) do pracy miała dojeżdżać samochodem, nie posiada biletów, ani rachunków, płatnik nie przedłożył list obecności. Zatem nie można potwierdzić faktycznego przybycia pracownika do pracy.

W ocenie organu rentowego nie przedstawiono żadnych dowodów potwierdzających świadczenie pracy przez M. O. (2) na rzecz pracodawcy, pod jego kierownictwem, w miejscu i czasie wskazanym przez pracodawcę. Zatem umowa o pracę została zawarta w celu skorzystania z prawa do wyższych świadczeń z ubezpieczeń społecznych tj. zasiłku chorobowego a następnie macierzyńskiego. Płatnik nie miał faktycznej potrzeby zatrudnienia pracownika, a zawarcie umowy o pracę z M. O. (2) miało na celu skorzystanie z prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. M. O. (2) wykonywała pracę na specjalnie utworzonym stanowisku pracy. Takie zachowanie świadczy o pozorności zawartej umowy o pracę w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Wobec tego na podstawie art. 83 § 1 Kodeksu cywilnego w związku z art. 300 Kodeksu pracy organ rentowy stwierdził, że umowa o pracę zawarta między M. O. (2) a M. L. jako zawarta dla pozorów, jest nieważna, a zatem z tytułu zawartej umowy o pracę M. O. (2) nie podlega ubezpieczeniom społecznym od 03.01.2018 r.

/decyzja – k. 43-47 akt ZUS/

W dniu 9 lipca 2018 r. odwołanie od powyższej decyzji w całości wniósł pełnomocnik M. O. (2).

Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie prawa materialnego, a to:

- przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.) poprzez ich błędne zastosowanie, wynikające z uznania ze odwołująca w związku zawartymi umowami o pracę nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, gdyż umowy zostały zawarte dla pozorów, w sytuacji gdy ubezpieczona podjęła pracę i ją wykonywała na warunkach wskazanych w zakwestionowanych umowach;

- art. 83 § 1 Kodeksu cywilnego w związku z art. 300 Kodeksu pracy poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, skutkujące uznaniem, iż odwołująca w rzeczywistości w okresie spornym podjęła i nie świadczyła pracy na podstawie umowy o pracę zawartej z płatnikiem oraz, że zawarta umowa była pozorna i jedynym celem było uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego;

- błędną ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, prowadzącą do przyjęcia, że ubezpieczona nie podlega ubezpieczeniom społecznym obowiązkowym w związku z zawartymi umowami o pracę od dnia 3 stycznia 2018 r., gdyż zdaniem organu, umowy mają charakter pozorny i jako takie są nieważne i nie wywołują skutku w postaci objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, w sytuacji, gdy prawidłowo zgromadzony i oceniony materiał dowodowy wskazuje, iż ubezpieczona podjęła i wykonywała pracę na podstawie zawartych z płatnikiem umów o pracę i celem jej było świadczenie pracy za wynagrodzeniem, a w dalszej kolejności objęcie ubezpieczeniem społecznym.

Mając powyższe na uwadze skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, że odwołująca M. O. (2) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu, wypadkowemu od dnia 03.01.2018 r. i zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego od ZUS na rzecz odwołującej według norm przepisanych.

/ odwołanie k. 3-6/

W odpowiedzi na powyższe organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując argumentację podniesioną w zaskarżonej decyzji.

/ odpowiedź na odwołanie k. 9-10/

Zainteresowany płatnik przyłączył się do odwołania.

/ stanowisko procesowe płatnika protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00:01:27 – 00:04:30 /

Na rozprawie w dniu 14 maja 2019 r. poprzedzającej wydanie wyroku pełnomocnik wnioskodawczynie poparł odwołanie, a na wypadek jego nieuwzględnienia wniósł o zwolnienie wnioskodawczynie od ponoszenia kosztów zastępstwa procesowego na podstawie art., 102 kpc. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/stanowiska stron protokół z rozprawy z dnia 14 maja 2019 r. – 00:00:47 – 00:02:01 /

### **Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:**

Wnioskodawczynie M. O. (2) posiada wykształcenie średnie nadto posiada tytuł technika usług kosmetycznych.

/kwestionariusz osobowy osoby ubiegającej się o zatrudnienie k. 31 akt ZUS/

Płatnik składek M. L. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą P. P.H. (...). Przedmiotem prowadzonej działalności był handel używanymi samochodami, myjnia samochodowa, pizzerie oraz sklep odzieżowy mieszczący się w P. w Galerii Handlowej. Dwie lokalizacje z prowadzonej działalności znajdują się w Ł. a dwie w P.. Ponadto wnioskodawca jest współnikiem spółki cywilnej zajmującej się energią odnawialną.

/ zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;19:44 -00:22:04 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 68-71/

Od 1 marca 2011 r. M. O. (2) została zgłoszona jako pracownik, a od m-ca 03/2014 r. świadczy prace w pełnym wymiarze czasu pracy u płatnika składek A. S. prowadzącą firmę pod nazwą (...) Y. A. (...) z siedzibą w C..

/bezsporne/

W ramach tego zatrudnienia wnioskodawczyni wykonywała prace w hurtowni odzieżowej BY O LA LA w R. w godzinach 6.30 – 14.00 - pełen etat, w której zaopatrywały się sklepy firmowe z całej Polski w tym sklep prowadzony przez płatnika. Wnioskodawczyni była zatrudniona na stanowisku kasjera sprzedawcy.

/ zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;07:26 -00:19:33 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 66-68, zeznania świadka A. G. protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k. 73-74 zeznania świadka A. K. (1) protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k. 72 /

Hurtownia pracowała przez wszystkie dni tygodnia. Dni wolne były różnie ustalane. Zdarzały się późniejsze zmiany grafiku w ramach bieżących potrzeb.

/ zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;07:26 -00:19:33 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 66-68 zeznania świadka A. G. protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k. 72 zeznania świadka A. K. (1) protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k. 72 /

Wnioskodawczyni poszukiwała dodatkowego zatrudnienia w związku z zatrudnieniem na najniższą stawkę. Chciała kontynuować dotychczasowe zatrudnienie.

/ zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;07:26 -00:19:33 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 66-68/

Płatnik – klient pracodawcy M. O. (2), zaproponował wnioskodawczyni dodatkowe zatrudnienie w prowadzonym przez siebie sklepie w P. podczas jednej z wizyt w hurtowni. Płatnik jako klient hurtowni był przypisany do obsługi przez wnioskodawczynię.

/ zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;07:26 -00:19:33 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 66-68, zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;19:44 -00:22:04 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 68-71 zeznania świadka A. K. (1) protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k. 72 /

Powodem, dla którego płatnik chciał zatrudnić wnioskodawczynię były trudności w dostępie do towaru firmowego. Płatnik poszukiwał kogoś wewnątrz hurtowni by mieć dostęp do nowości i mieć czym handlować. Wnioskodawczyni pracowała na miejscu miała dostęp do towaru na który płatnik musiał czekać nawet do 2 dni. Ponadto pozostałe czynności w zakresie prowadzonej przez siebie działalności płatnik mieszkający w Ł. prowadzi sam dlatego też potrzebował osoby do pomocy. By dojechać do sklepu w P. płatnik musiał pokonać w jedną stronę ok. 200 km wnioskodawczyni 120 km.

/zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;19:44 -00:22:04 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 68-71/

Wnioskodawczyni o tym, że jest w ciąży dowiedziała się pod koniec roku 2017 r. Ciąża nie była planowana. Podejmując rozmowy w sprawie zatrudnienia o ciąży nie wiedziała. W chwili zawierania umowy o pracę była w 3 miesiącu ciąży. Nie widziała potrzeby by informować o tym przyszłego pracodawcę, czuła się na siłach by pracować, zależało jej na dodatkowym zatrudnieniu.

/ dokumentacja medyczna wnioskodawczyni k. 44 – 53, oraz koperta k. 56, zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;07:26 -00:19:33 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 66-68/

W dniu 2 stycznia 2018 r. strony tj. M. L. i M. O. (2) nawiązały stosunek pracy zawierając pisemną umowę o pracę na okres od 3 stycznia 2018 r. do 2 kwietnia 2018 r., w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem 3 500,00 zł brutto, rodzaj umówionej pracy menadżer, z miejscem wykonywania pracy ul. (...) P.. Następna umowa o pracę została zawarta 30 marca 2018 r. na czas określony od 3 kwietnia 2018 r. do dnia porodu, warunki zatrudnienia pozostały bez zmian.

/umowy o pracę k 27 i 28-30 akt ZUS/

Stanowisko pracy wnioskodawczyni było stanowiskiem nowoutworzonym.

/zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;19:44 -00:22:04 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 68-71/

Wykonując badania wstępne przed przystąpieniem do pracy wnioskodawczyni przemilczała fakt że jest w ciąży zależało jej na pracy.

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;07:26 -00:19:33 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 66-68/

Od dnia 3.01.2018r. M. O. (2) została zgłoszona przez płatnika składek do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

/ bezsporne/

Wynagrodzenie wnioskodawczyni było relatywnie wysokie gdyż obejmowało koszty dojazdu do pracy – koszty paliwa. Wynagrodzenie było płacone do ręki i kwitowane przez wnioskodawczynię na listach płac.

/ kopie listy płac k. 20 -23, zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;07:26 -00:19:33 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 66-68 zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;19:44 -00:22:04 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 68-71/

Płatnik utworzył dokumentację pracowniczą dotyczą ubezpieczonej, w której m.in. znalazły się następujące dokumenty: umowa o pracę z 2 stycznia 2018 r. i 30 marca 2018 r. wraz z informacją o warunkach zatrudnienia i uprawnieniach pracowniczych, kwestionariusz osobowy dla pracownika, orzeczenie lekarskie z 3 stycznia 2018 r. o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia pracy na stanowisku menadżer, kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie BHP z 3 stycznia 2018 r., informacje miesięczne dla osoby ubezpieczonej za m-ce: 01/2018 r., 02/2018 r., 03/2018 r., upoważnienie do podpisywania dokumentów firmowych z 2 stycznia 2018 r. listy płac i listy obecności.

/ umowa o pracę z 2 stycznia 2018 r. i 30 marca 2018 r. wraz z informacją o warunkach zatrudnienia i uprawnieniach pracowniczych k. 26-30 akt ZUS, kwestionariusz osobowy dla pracownika k. 24 i 31 akt ZUS, orzeczenie lekarskie z 3 stycznia 2018 r. o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia pracy na stanowisku menadżer k. 2 i 3 akt

ZUS, kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie BHP z 3 stycznia 2018 r. k. 25 akt ZUS, informacje miesięczne dla osoby ubezpieczonej za m-ce: 01/2018 r., 02/2018 r., 03/2018 r. k 20-22 akt ZUS, upoważnienie do podpisywania dokumentów firmowych z 2 stycznia 2018 r. k. 32 akt ZUS listy płac k. 20 -23 i listy obecności k. 24-26/.

W ramach zatrudnienia u płatnika do zakresu obowiązków M. O. (2) należało: zaopatrzenie sklepu odzieżowego w towar z uwzględnieniem zainteresowania klientów, uzupełnianie stanów i braków magazynowych, badanie rynku klienta indywidualnego w celu dopasowania zakupu towarów, zakup, dostarczenie towaru. Wnioskodawczyni dowoziła towar prywatnym samochodem w paczkach. To były pakiety wiszących ubrań na wieszakach. Towar sama pakowała. Było to od 5-10 wieszaków zafoliowanych. To co uzupełniała uzgadniała z osobami zatrudnionymi w sklepie lub sama ustalała na miejscu. Sprawdzała czego brakuje na sklepie, realizowała zamówienia od klientów.

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;07:26 -00:19:33 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 66-68 zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;19:44 -00:22:04 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 68-71, zeznania świadka A. K. (2) protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 74 /

Będąc zatrudniona w hurtowni wnioskodawczyni odkładała towar dla sklepu w P.. Niektóre modele są szyte w większej liczbie i wtedy starcza ich dla wszystkich sklepów, czasem jest ich mniej i nie wszystkie sklepy są zaopatrzone. Czasami w grę wchodzi sympatia w zakresie tego komu towar zostanie ostatecznie sprzedany, przy brakach towaru pierwszeństwo mają osoby które robią większy obrót dla firmy. Wnioskodawczyni przyznała się współpracownikom, iż podjęła dodatkowe zatrudnienie u płatnika, gdyż ww osoby widziały fakt pobierania towaru dla sklepu płatnika i jego wywożenie.

/zeznania świadka A. G. protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k. 72 zeznania świadka A. K. (1) protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k. 73-74 /

Wnioskodawczyni jeździła również po innych hurtowniach w R., żeby w przyszłości zatowarować nowy produkt.

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;07:26 -00:19:33 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 66-68, zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;19:44 -00:22:04 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 68-71/

Wnioskodawczyni robiła wyłącznie zakupy u hurtowni (...) w pozostałych hurtowniach robiła rozeznanie.

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;07:26 -00:19:33 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 66-68 zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;19:44 -00:22:04 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 68-71/

Wnioskodawczyni z ramienia płatnika odebrała i podpisała następujące faktury wystawione przez hurtownie (...): faktury Nr (...) z 07.03.2018, Nr (...) z 03.02.2018, Nr (...) z 08.02.2018, Ni (...) z 21.02.2018, Nr (...) z 03.01.2018, Nr (...) z 05.01.2018, N FY/1 955/18 z 10.01.2018, Nr (...) z 19.01.2018, Nr (...) z 24.01.2018.

/ faktury k. 11-19 akt ZUS/

Przed zatrudnieniem wnioskodawczyni jej obowiązkami zajmował się płatnik.

/zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;19:44 -00:22:04 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 68-71/

Godziny pracy wnioskodawczyni u płatnika nie były ściśle ustalone. Sklep w P. był otwarty 7 dni w tygodniu od godziny 9 do godziny 21. Wnioskodawczyni była na miejscu 3-4 razy w tygodniu pozostałe dni śledziła Internet lub jeździła po

hurtowniach. Do sklepu dojeżdżała po pracy na miejscu była ok. 15.30 -16.00. Gdy miała wolne w hurtowni zdarzało się że w sklepie była od 9.00 – 21.00. Zdarzało się również, iż pracowała w weekendy. Dojazd do pracy miała wliczony do godzin pracy bo przewoziła towar z hurtowni lub zabierała towar z reklamacji. Do czasu pracy wliczano też czas spędzony na punkcie w sklepie jak i poświęcony na zatowarownie w hurtowni.

/zeznania wnioskodawczynie protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;07:26 -00:19:33 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 66-68 zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;19:44 -00:22:04 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 68-71 zeznania świadka A. K. (2) protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 74 /

Wnioskodawczynie podpisywała listy obecności, w dniach których przyjeżdżała do P..

/zeznania wnioskodawczynie protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;07:26 -00:19:33 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 66-68, zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;19:44 -00:22:04 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 68-71 zeznania świadka A. K. (2) protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 74 /

Przełożonym wnioskodawczynie był płatnik. Płatnik rzadko był obecny w sklepie. Gdy płatnik był obecny w sklepie wnioskodawczynie ustalała z nim co mogłaby zrobić. Wnioskodawczynie generalnie kontaktowała się z płatnikiem telefonicznie. Zasięgała informacji jaką kwotę może przeznaczyć na towar.

/zeznania wnioskodawczynie protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;07:26 -00:19:33 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 66-68 zeznania świadka A. K. (2) protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 74/

Poza wnioskodawczynią płatnik zatrudniał kilkunastu pracowników w tym w sklepie w (...) sprzedawczynie w pełnym wymiarze czasu pracy.

/ lista pracowników k. 17-18 v., zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;19:44 -00:22:04 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 68-71, zeznania wnioskodawczynie protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;07:26 -00:19:33 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 66-68 zeznania świadka A. K. (2) protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 74 /

Od dnia 12.03.2018 r. M. O. (2) stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży.

/ bezsporne/

Wnioskodawczynie poinformowała płatnika o ciąży dopiero w chwili doręczenia mu zwolnienia lekarskiego.

/zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;19:44 -00:22:04 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 68-71/

W okresie niezdolności do pracy wnioskodawczynię zastępował płatnik. Nie szukał zastępstw z powodów finansowych bo nie chciał ryzykować zatrudnienia osoby z hurtowni, która mogłaby również udać się na długotrwałe zwolnienie lekarskie.

/zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00;19:44 -00:22:04 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 68-71/

Sklep w P. został zlikwidowany ponieważ płatnik nie widział możliwości jego prowadzenia poza Galeria Handlową a z początkiem września została rozwiązana umowa najmu powierzchni sklepowej, której przedłużenia płatnik nie dopilnował.

/zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00:19:44 -00:22:04 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 68-71 zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00:07:26 -00:19:33 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 66-68/

Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej płatnik składek osiągnął następujące dochody:

W 2017 r.: styczeń: + 17862,47 zł, luty: -19056,68 zł, marzec: - 483061,17 zł, kwiecień: + 335441,62 zł, maj: + 45835,17 zł, czerwiec: - 8615,25 zł, lipiec: - 39086,92 zł, sierpień: -27386,92 zł, wrzesień: - 6 003,19 zł, październik +8549,50 zł, listopad - 2 414,75zł, grudzień: + 116175,87 zł

W 2018 r.: styczeń: +1032,82 zł, luty: + 38759,81 zł, marzec: + 54 006,38 zł, kwiecień: - 40 1259,87 zł, maj: + 12 513,18 zł, czerwiec: + 124649,75 zł, lipiec + 25383,51 zł, sierpień: + 29 918,27 zł, wrzesień: +30 868,38 zł, październik: +34339,29 zł, listopad:

-35 493,92 zł, grudzień: -7 928,34 zł

/ wydruk z księgi przychodów i rozchodów za 2017 i 2018 r. k. 94-95/.

Przy tym na podstawie danych uzyskanej z kasy fiskalnej przychody netto sklepu odzieżowego prowadzonego przez płatnika wniosły:

01.2017 - 23 983,39 zł, 02.2017 - 27 698,51 zł, 03.2017 - 31 476,94 zł, 04.2017 - 32 784,86 zł, 05.2017 - 26 295,85 zł, 06.2017 - 35 413,04 zł, 07.2017 - 25 495,06 zł, 08.2017 - 29 632,46 zł, 09.2017 - 40 141,67 zł, 10.2017 - 36 806,88 zł, 11.2017 - 37 561,59 zł, 12.2017 - 43 683,38 zł, 01.2018 -29 231,82 zł, 02.2018 - 21 332,92 zł, 03.2018 - 29 255,94 zł, 04.2018 - 25 677,60 z, 05.2018 -25 175,86 zł, 06.2018 - 22 676,26 zł, 07.2018 - 16 114,30 zł, 08.2018 -14 751,43 zł

/ zestawienie k. 81/

Płatnik składek przekazał do organu rentowego dotyczące ubezpieczonej raporty rozliczeniowe ZUS RCA z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za miesiące: 01/2018 r, 02/2018 r. w kwocie 3 500,00 zł, 03/2018 r. w kwocie 1 166,67 zł, 04/2018 r. w kwocie 0,00 zł. Ponadto płatnik składek przekazał raporty rozliczeniowe ZUS RS A, w których wykazał wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy w okresie od 12 marca 2018 r. do 13 kwietnia 2018 r. oraz zasiłek chorobowy w okresie od 14 kwietnia 2018 r. do 30 kwietnia 2018 r. W dniu 20 kwietnia 2018 r. do ZUS Inspektorat w K. wpłynął za pośrednictwem poczty wniosek o wypłatę dla M. O. (2) zasiłku z ubezpieczenia chorobowego za okres od 14 kwietnia 2018 r. do 4 maja 2018 r.

/ bezsporne/

Wnioskodawczyni nie ma płatnego urlopu macierzyńskiego u zainteresowanego. Świadczenia z tego tytułu otrzymuje wyłącznie z tytułu zatrudnienia w hurtowni (...)

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 5 marca 2019 r. 00:07:26 -00:25:16 w związku informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. k 66-68/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach organu rentowego i załączonych do akt sprawy, a także w oparciu o zeznania świadków: A. K. (2) A. A. K. oraz zeznania M. O. (2), M. L..

Sąd uznał , iż zarówno zeznania M. O. (2), M. L. oraz świadków są spójne, konsekwentne, logiczne i znajdują potwierdzenie w dokumentach załączonych do akt. Z zeznań tych wynika wprost czym i w jakim zakresie zajmowała się wnioskodawczyni w trakcie wykonywania pracy. Nie budzą również zastrzeżeń Sądu okoliczności jakie legły u podstaw zatrudnienia oraz rozwiązania umowy o pracę z M. O. (2).



## **Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:**

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie czy M. O. (2) faktycznie podjęła i wykonywała powierzone jej obowiązki pracownicze z tytułu zatrudnienia u M. L..

Zgodnie z art. 6 ust 1 pkt.1 i art. 13 pkt.1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz.1778 ) obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Przez nawiązanie stosunku pracy, zgodnie z art. 22 § 1 k.p. pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. W myśl § 1<sup>1</sup> art. 22 k.p. zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartą przez strony umowy. Równocześnie w myśl § 1<sup>2</sup> art. 22 k.p. nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1.

W kwestii cech odróżniających umowę o pracę od innych umów ukształtowało się bardzo bogate orzecznictwo sądowe. Przede wszystkim, zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, o wyborze rodzaju podstawy prawnej zatrudnienia decydują zainteresowane strony (art. 353<sup>1</sup> k.c. w związku z art. 300 k.p.), kierując się nie tyle przesłanką przedmiotu zobowiązania, ile sposobu jego realizacji (por. wyrok SN z 13 kwietnia 2000 r., I PKN 594/99, OSNAPiUS 2001 nr 21, poz. 637). Zatrudnienie nie musi mieć charakteru pracowniczego. Praca może być bowiem świadczona także na podstawie umów cywilnoprawnych (por. wyrok SN z 9 grudnia 1999 r., I PKN 432/99, OSNAPiUS 2001 nr 9, poz. 310). Decydujące jednak znaczenie należy przypisać woli stron i zamiarowi ukształtowania w określony sposób treści łączącego je stosunku prawnego, zamiarowi towarzyszącemu zawarciu i kontynuowaniu stosunku umownego. Dopiero w razie ustalenia, że w łączącym strony stosunku prawnym - nazwanym przez nie umową o pracę - zdecydowanie nie występowały elementy typowe dla stosunku pracy (art. 22 k.p.), występowały natomiast elementy obce stosunkowi pracy (np. brak podporządkowania), nie jest możliwa ocena, że zawarta została umowa o pracę. Wówczas, dla ustalenia, że stron nie łączył stosunek pracy, nie jest konieczne precyzyjne nazwanie łączącej strony umowy cywilnoprawnej (por. wyrok SN z 14 lutego 2001 r., I PKN 256/00, OSNAPiUS 2002 nr 23, poz. 564).

Umowa, na podstawie której jest świadczona praca, nie może mieć mieszanego charakteru, łączącego elementy umowy o pracę i umowy cywilnoprawnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2002 r., I PKN 786/00, OSNP 2004 nr 2, poz. 30). W świetle art. 22 § 1<sup>1</sup> k.p. oceny charakteru umowy należy dokonywać nie tylko na podstawie przyjętych przez jej strony postanowień, które mogą mieć na celu stworzenie pozorów innej umowy, lecz także na podstawie faktycznych warunków jej wykonywania /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2010 r. I PK 8/10, LEX nr 602668/.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jako podstawowe cechy stosunku pracy odróżniające go od innych stosunków prawnych wymienione zostały: dobrowolność; osobiste świadczenie pracy w sposób ciągły, powtarzający się; podporządkowanie, wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy, w miejscu i czasie wyznaczonym przez niego; ryzyko pracodawcy; odpłatny charakter zatrudnienia /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2006 r. sygn. I PK 110/06 opubl. M.P.Pr. (...); wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2009 r. sygn. III PK 39/09, LEX 578140/. W wyroku z dnia 25 listopada 2005 r. I UK 68/05 Sąd Najwyższy stwierdził, iż wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy (pracy podporządkowanej) jest cechą o charakterze konstrukcyjnym dla istnienia stosunku pracy /opubl. Wokanda 2006/4/26, Lex 177165/. Z kolei w uzasadnieniu do wyroku z dnia 7 marca 2006 r. sygn. I PK 146/05 Sąd Najwyższy przypomniał, iż cechami charakterystycznymi dla stosunku pracy – wskazywanymi w orzecznictwie – są także: obowiązek osobistego wykonywania pracy, zakaz wyręczania się

osobami trzecimi; bezwzględne obowiązywanie zasady odpłatności; pracowniczy obowiązek starannego działania, a nie osiągnięcia rezultatu, oraz obciążenie pracodawcy ryzykiem prowadzenia działalności; wykonywanie pracy skooperowanej, zespołowej; ciągłość świadczenia pracy; występowanie pewnych cech charakterystycznych dla stosunku pracy, np. wypłaty wynagrodzenia za godziny nadliczbowe. Sąd Najwyższy wskazał także, że o kwalifikacji stosunku prawnego jako stosunku pracy decyduje przede wszystkim sposób wykonywania zatrudnienia. Strony mogą więc złożyć wyraźne oświadczenia woli co do ukształtowania podstawy prawnej zatrudnienia. Jednak nawet bez wyraźnego wyrażenia woli przez strony (złożenia oświadczeń woli w tym zakresie) stosunek prawny może być kwalifikowany jako stosunek pracy, jeżeli strony wykonują go w sposób charakterystyczny dla tego stosunku prawnego /opubl. OSNP 2007/5-6/67/.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się nadto, że dla włączenia do ubezpieczenia społecznego niezbędna jest przynależność do określonej w ustawie systemowej grupy podmiotów podlegających obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym. O tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Sam bowiem fakt, że oświadczenia stron umowy o pracę zawierają określone w art. 22 kp formalne elementy umowy o pracę nie oznacza, że umowa taka jest ważna. Jeżeli bowiem strony umowy o pracę przy składaniu oświadczeń woli mają świadomość tego, że osoba określona w umowie o pracę jako pracownik pracy świadczyć nie będzie, a osoba wskazana jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, i do podjęcia i wykonywania pracy nie doszło a jedynym celem umowy było umożliwienie skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, to umowę taką uważa się za zawartą dla pozorów - art. 83 § 1 kc. Umowa taka nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2008 r. sygn. II UK 148/07, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 r. sygn. II UK 321/04, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 11-12, poz. 190, str. 503; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2001 r. sygn. II UKN 244/00, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2002, Nr 20, poz. 496; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 r. sygn. II UK 204/09, LEX nr 590241/.

Przy czym nie jest to jedyna postać pozorności umowy o pracę. Pozorność umowy o pracę ma miejsce nie tylko wówczas, gdy mimo jej zawarcia praca w ogóle nie jest świadczona, ale również wtedy, gdy jest faktycznie świadczona, lecz na innej podstawie niż umowa o pracę. W każdym przypadku decydujące znaczenie ma treść umowy i okoliczności faktyczne jej wykonywania /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2006 r., sygn. I UK 120/06, opubl. OSNP 2007 nr 19-20, poz. 294; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., sygn. I UK 43/09, LEX nr 529772; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2011 r. sygn. II UK 20/11, opubl. LEX nr 885004, M.P.Pr. (...)/.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy zakwestionował ważność umowy o pracę zawartej w dniu 2 stycznia 2018 r. pomiędzy wnioskodawczynią M. O. (2), a M. L. stojąc na stanowisku, iż podpisanie umowy o pracę oraz zgłoszenie M. O. (2) do ubezpieczeń społecznych były czynnościami pozornymi dokonany jedynie w celu spełnienia przez M. O. (2) warunku, od którego zależało uzyskanie przez nią świadczeń z ubezpieczenia chorobowego a następnie świadczeń związanych z macierzyństwem.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle dokonanych ustaleń faktycznych, nie ma podstaw do uznania, że zawarta między M. O. (2) i M. L. umowa o pracę w opisany przez strony sposób nie była realizowana. Całokształt okoliczności jednoznacznie wskazuje, że stanowisko przedstawione przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji nie znajduje oparcia w stanie faktycznym. M. O. (2) w ramach powierzonych jej obowiązków pracowniczych w ramach dodatkowego zatrudnienia w rzeczywistości zajmowała się bowiem czynnościami związanymi z zatowarowaniem sklepu płatnika znajdującym się w Galerii Handlowej w P.. Celem dokonywania tych czynności zakupywała na rzecz płatnika towar w Hurtowni, w której również była zatrudniona, co wprost potwierdzają przedstawione w procesie faktury. Następnie albo dowoziła towar do sklepu gdzie następnie analizowała stany magazynowe rozpakowywała towar zbierała kolejne

zamówienia i prowadziła rozeznanie wśród klientów, lub dokonywała rozeznania w innych hurtowniach które potencjalnie miały być w przyszłości źródłem zaopatrzenia lub dokonywała tych czynności przez Internet.

Czynności tych dokonywała w godzinach 14 -21 po zakończeniu pracy w Hurtowni lub w dni wolne od pracy u tego pracodawcy w godzinach 9-21 na dowód czego podpisywała listy obecności, w warunkach bezpośredniego podporządkowania M. L., który bądź telefonicznie lub osobiście będąc obecnym w sklepie na bieżąco kontrolował podejmowane przez nią czynności, w tym między innymi decydował o kwocie jaka może przeznaczyć na dokonanie bieżącego zaopatrzenia. Wnioskodawczyni była widziana bezpośrednio przy pracy przez osoby zupełnie postronne w ogóle nie związane z płatnikiem świadków A. K. (1), A. G.. WW osoby potwierdziły okoliczności w jakich pracę wnioskodawczyni wykonywała tj. fakt pobierania towaru dla sklepu płatnika i jego przewożenie. Powyższe znajdowało także potwierdzenie w zeznaniach świadka A. K. (3) sprzedawczyni w sklepie płatnika, która potwierdziła współpracę z osobą wnioskodawczyni w ramach realizacji zamówień i jej obecność w sklepie. Tym samym twierdzenia stron prezentowane w procesie co do charakteru pracy M. O. (2) i rzeczywistego jej wykonywania nie mogą być kwestionowane.

Co więcej, w ocenie Sądu okoliczności sprawy jednoznacznie wskazują, iż zainteresowany miał istotny interes gospodarczy w zatrudnieniu wnioskodawczyni. Prowadzony przez niego sklep był sklepem firmowym zaopatrzonym w odzież marki B. (...) La a wnioskodawczyni była sprzedawcą w hurtowni zajmującej się sprzedażą ubrań tej marki. Zatrudnienie wnioskodawczyni z racji wykonywanych przez nią w hurtowni czynności gwarantowało mu łatwiejszy i szybszy dostęp do potrzebnego mu towaru i bezpośrednie jego dostarczenie. Wnioskodawczyni zaś jako sprzedawca opiekujący się płatnikiem jako Klientem hurtowni miała zaś możliwość decydowania o realizacji składanych przez jego sklep zamówień i zabezpieczeniu go przed brakami. Zatrudnienie wnioskodawczyni było również ekonomicznie uzasadnione i oparte na rzeczywistej potrzebie pracodawcy. Płatnik prowadził bowiem szeroko zakreśloną działalność gospodarczą rozmieszczoną w różnych miejscach co powodowało konieczność dojazdu na znaczne odległości, z których częściowo mógł się uwolnić zatrudniając wnioskodawczynię, która dodatkowo przy dowozie niezbędnego dla niego towaru pokonywała mniejsze, o blisko połowę, odległości. Przy tym płatnik z prowadzonej działalności, w tym w ramach prowadzonego sklepu osiągał dochody pozwalające na zatrudnienie wnioskodawczyni a praca wnioskodawczyni zapewnienie dostaw towaru, stanowiła podstawę prawidłowej realizacji zadań z zakresu prowadzenia sklepu i mogło uzasadniać uzyskiwanie zwiększonych zysków z tego tytułu w przyszłości. W ocenie Sądu nie ulega zatem wątpliwości, że M. O. (2) świadczyła pracę w ramach stosunku pracy, a świadczy o tym osobiste świadczenie pracy, stosowanie się do poleceń M. L., a także uzyskiwanie wynagrodzenia.

Przy tym bez wpływu a powyższą ocenę pozostaje okoliczność, iż w chwili zawarcia stosunku pracy wnioskodawczyni była w ciąży. Jak potwierdza zgromadzony w sprawie materiał dowodowy – nie podważony przez organ rentowy okoliczność ta nie stała na przeszkodzie faktycznego podjęcia przez nią spornego zatrudnienia. Stosunek pracy mimo ciąży wnioskodawczyni był realizowany, ona sam ukrywała ten fakt zarówno przed płatnikiem jak i lekarzem z zakresu medycyny pracy chcąc podjąć nowe obowiązki i otrzymać dodatkowe wynagrodzenie z tego tytułu. W sprawie brak dowodów na to, iż do dnia 12 marca 2018 r. z uwagi na stan zdrowia i ciążę, ubezpieczona nie była w stanie wykonywać dodatkowego zatrudnienia.

Nieistotne jest również iż nikt w miejsce powódki w okresie jej niezdolności do pracy nie został zatrudniony. Znalezienie osoby chętnej do współpracy wewnątrz hurtowni mającej możliwości analogiczne do tych, które posiadała powódka nie wydaje się być bowiem zadaniem prostym. Ponadto co wiarygodnie wskazał płatnik po tym jak powódka stała się niezdolna do pracy z powodu choroby w okresie ciąży ww z powodu w finansowych ww. nie chciał ryzykować ponownego zatrudnienia osoby mu nieznannej.

Reasumując, przeprowadzone postępowanie dowodowe nie dało podstaw do przyjęcia, iż M. O. (2) oraz płatnik zawarli umowę o pracę dla pozorów. Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują łącznie następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się

brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z 14 marca 2001 roku (sygn. akt III UKN 258/00, OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował.

W ocenie Sądu zawarcie umowy nie zmierzało do obejścia prawa (art.58§1 k.c. w związku z art. 300 k.p.). Jak wyżej wskazano M. O. (2) wykonywała pracę na podstawie umowy o pracę, a sposobie realizacji umowy nie występowały cechy obce stosunkowi pracy. Nadto należy wskazać, iż zawarcie umowy o pracę wyłącznie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie powoduje nieważności takiej czynności prawnej, jako mającej na celu obejście ustawy (art.58§1 k.c.), jeżeli na jej podstawie praca w reżimie określonym w art.22§1 k.p. faktycznie jest wykonywana. Motywacja skłaniająca do zawarcia umowy o pracę nie ma znaczenia dla jej ważności przy założeniu rzeczywistego jej świadczenia zgodnie z warunkami określonymi w art.22§1 k.p. Na ogół osoba zawierająca umowę o pracę dokonuje tej czynności prawnej w celu z jednej strony uzyskania statusu pracowniczego i przewidzianej prawem ochrony stosunku pracy związanej z tym statusem, z drugiej strony uzyskania ubezpieczenia społecznego. Nawiązanie stosunku pracy skutkuje równoległym powstaniem stosunku ubezpieczenia. Obydwa te stosunki, jakkolwiek mają inne cele, to wzajemnie się uzupełniają i zabezpieczają pracownika materialnie - pierwszy na co dzień, drugie na wypadek zdarzeń losowych. Stosunek ubezpieczenia społecznego pracowniczego jest konsekwencją stosunku pracy i jako taki ma charakter wtórny. Ubezpieczenie społeczne nie może bowiem istnieć bez stosunku pracy. Uruchomienie stosunku ubezpieczeniowego może odnosić się wyłącznie do ważnego stosunku pracy, a więc takiego, który stanowi wyraz woli obu stron realizowania celów, którym umowa ma służyć.

Z uzyskaniem przez M. O. (2) statusu pracownika wiązał się skutek w postaci nabycia przez nią uprawnień do świadczeń ubezpieczenia społecznego. Skutek ten nie został wywołany działaniem niezgodnym z przepisami obowiązującego prawa, ale wynika z obowiązującego systemu prawnego. W ocenie Sądu, z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż umowa o pracę zawarta przez płatnika z M. O. (2) była realizowana. M. O. (2) wykonywała pracę na podstawie umowy o pracę, a M. L. pracę przyjmował. Podkreślić należy, że z żadnego z dowodów nie wynika, że zamiarem M. O. (2) nie było świadczenie pracy, a jedynie stworzenie pozorów jej wykonywania, w celu uzyskania w przyszłości świadczeń z ubezpieczenia społecznego w postaci zasiłku chorobowego w wyższej wysokości a następnie zasiłku macierzyńskiego. Fakt, że M. O. (2) wkrótce po rozpoczęciu pracy – po przepracowaniu 2 miesięcy – stała się niezdolna z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży do jej wykonywania - sam w sobie nie może stanowić podstawy uznania zatrudnienia za pozorne, jeżeli umowa o pracę jest faktycznie realizowana, a tak było w rozpatrywanej sprawie. Nieistotnym jest przy tym, iż stosunek pracy nie był kontynuowany. Jak bowiem wskazują wiarygodne wyjaśnienia płatnika sklep, którego zaopatrzeniem zajmowała się wnioskodawczyni z powodu nieprzedłużenia umowy najmu lokalu został zlikwidowany. Tym samym odpadła przyczyna z jakiej zatrudniono powódkę.

Na marginesie Sąd pragnie jednocześnie zaznaczyć, że zawarcie przez M. O. (2) umowy nie jest również sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. W sytuacji gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, nawet świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa.

Reasumując skoro wykazane zostało faktyczne świadczenie zatrudnienia przez ubezpieczoną nie ma podstaw, by odmówić jej ustalenia podlegania ubezpieczeniom społecznym w spornym okresie od 3 stycznia 2018 r.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art.477<sup>14</sup>§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł w pkt 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. i zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz wnioskodawczyni kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do treści § 9 ust. 2, rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokacie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).

## ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS wraz z aktami rentowymi.

8 VII 2019 roku.